

Ärende: VN/19841/2024

Begäran om utlåtande Ändring av justitieministeriets förordning om Utsökningsverkets verksamhetsställen och deras uppgifter

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Utlåtande till Justitieministeriets arbetsgrupp om ändring av förordningen om Utsökningsverkets verksamhetsställen och deras uppgifter

Kristinestads stad har tagit del av Justitieministeriets förslag om att minska antalet verksamhetsställen inom Utsökningsverket från 64 till 29, vilket skulle innebära att betjäningpunkten i Kristinestad läggs ner. Vi vill härmed framföra vår oro och starka invändning mot detta förslag.

En nedläggning av betjäningpunkten i Kristinestad skulle få oproportionerliga negativa konsekvenser för våra invånare och företag, särskilt med tanke på de långa avstånden till närmaste alternativa verksamhetsställe. Detta strider mot principen om jämlik tillgång till offentlig service, som bör gälla oavsett geografisk hemvist.

Vi vill särskilt lyfta fram följande aspekter:

1. Tillgång till service i glesbygd

Enligt statens egna riktlinjer för Finlandsdisken bör avståndet till servicepunkter inte överstiga en timmes restid. För många invånare i Kristinestad och dess omnejd skulle detta kriterium inte längre uppfyllas om verksamheten centraliseras till Vasa. Värt att notera i sammanhanget är att finansministeriet samtidigt med landskapen bedriver ett planeringsarbete för genomförandet av reformen av statens service- och lokalnät, bland annat serviceställen under benämningen Finlandsdisken. Viktiga kriterier för servicenätet är i regel högst en timmes besöksavstånd till serviceställen längs vägnätet samt ett tillräckligt befolkningsunderlag. Utsökningsverket är en av myndigheterna som ingår i utredningsarbetet.

Kristinestad stad framför att staten absolut inte bör genomföra förändringar av servicestrukturen medan planering av service- och lokalnätet med avseende på Finlandsdisken samt andra serviceställen är på hälft och kriterierna om en timmes besöksavstånd samt tillräckligt befolkningsunderlag bör beaktas på ett rimligt sätt, så att det i landskapet Österbotten utgående från Vasa ska finnas en stark kritisk massa av statlig service, att service på nationalspråken tryggas och utvecklas, att övriga språkgruppers behov tillgodoses, samt att möjligheten till kollektivtrafik beaktas.

När det gäller kollektivtrafiken mellan Kristinestad och Vasa (om den närmaste servicepunkten skulle bli där) kan det konstateras att kollektivtrafiken mellan Kristinestad och Vasa i det närmaste är obefintlig, vilket i praktiken skulle omöjliggöra besök vid betjäningpunkten för de allra flesta som inte har egen bil. Att ta sig av och ann till Vasa från Kristinestad med de bussar som finns tar en minst en arbetsdag i anspråk, vilket vida överskrider en timmes resetid som nämns i första stycket i denna punkt.

2. Språkliga rättigheter

Kristinestad är en tvåspråkig kommun där en betydande del av befolkningen har svenska som modersmål. Det är därför av yttersta vikt att betjäning på båda nationalspråken tryggas och det görs bäst genom att förlägga betjäningpunkten där det även i praktiken finns möjligheter att ge betjäning på svenska och inte bara på pappret som det så många gånger är idag. Att lägga ner betjäningpunkten i Kristinestad riskerar att försvaga tillgången till service på svenska, vilket strider mot grundläggande språkliga rättigheter.

3. Digitalt utanförskap och tillgänglighet

Även om digitala tjänster utvecklas, kvarstår ett behov av fysisk service, särskilt för äldre, personer med funktionsnedsättning eller de som saknar digital kompetens. Statistik visar att även om det totala antalet kundbesök minskat, förekommer fortfarande behov av personliga möten, särskilt i utsatta livssituationer.

4. Lokal kännedom och trygghet

Den lokala personalens kännedom om invånarnas situation är avgörande för att kunna erbjuda rättssäker och empatisk service. Att centralisera verksamheten riskerar att försvaga denna viktiga dimension.

5. Alternativa lösningar

Vi föreslår att Utsökningsverket överväger följande alternativ för att bibehålla en fysisk närvaro i Kristinestad:

- Flytta verksamheten till mindre, kostnadseffektiva lokaler – exempelvis stadens Servicepunkt på Sjögatan 47.
- Begränsa öppettiderna till vissa dagar i veckan för att minska bemanningskostnader.
- Utnyttja gemensamma statliga servicepunkter och distanslösningar utan att helt avveckla den lokala närvaron.

Sammanfattningsvis anser vi att en nedläggning av betjäningpunkten i Kristinestad skulle leda till försämrad rättssäkerhet, minskad jämlikhet i tillgång till service och ett brott mot de språkliga rättigheterna. Vi uppmanar Justitieministeriet att beakta dessa synpunkter och att i stället söka lösningar som möjliggör fortsatt lokal service i Kristinestad. Ännu i samband med Finlandsdisken som nämndes ovan så kan följande konstateras:

I förslaget till utlåtande ingår bland annat ett understöd för tillägget i § 3 b punkt 7, om språklig planering. I de gemensamma kundservicepunkterna kan det vara svårt att på förhand bedöma förutsättningarna att ge service på nationalspråken och därför behövs språkplanering. I praktiken är det viktigt att servicepunkter som ska betjäna på båda nationalspråken förläggs till orter och landskap som har förutsättningar till det i praktiken.

Kristinestad 9.6.2025

Stadsstyrelsen i Kristinestad stad

Segervall Mila
Kristinestads stad

Granö Niklas
Kristiinankaupungin kaupunki - Kristinestads stad - Stadsstyrelsen, 9.6.2025
§ 93